

MALMTRAFIKEN
1940 – 1945

S. Karlsson

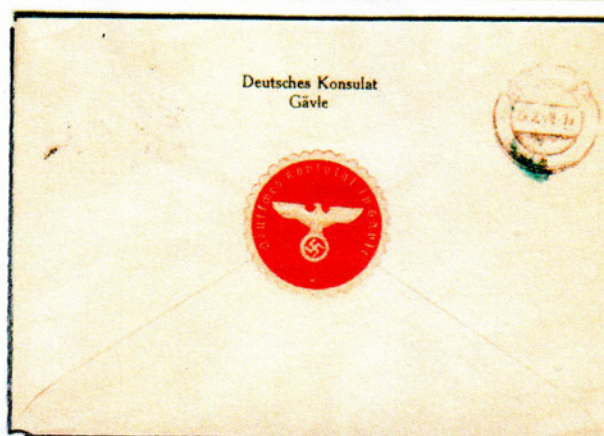
Se även MPT / 92/2022

Brev från "Deutsches Vizekonsulat" NYKÖPING den 9.12.43 till "Reichsstelle für den Aussenhandel" BERLIN / Tyskland. Konsulatets sigillstämpel finns på kuvertets baksida över kuvertfliken.

Orsaken till ett tyskt visekonsulat i Nyköping var den stora exporten av järnmalm till Tyskland via Oxelösunds hamn. Normalt skulle brev från främmande länders beskickningar inte granskas av censuren. I en redogörelse för säkerhetschefens förordnande görs ett avsteg från detta under perioden 15.2.43 till 1.5.45 Granskningen vid PCA (Postens censuranstallt) var hemlig och lämnade inga spår efter sig. Kuverten ångades upp och kuvertfliken förslöts efter kontrollen. Om detta har utförts på denna försändelse är oklart. Sigillstämpeln sitter över kuvertfliken vilket troligen har hindrat kontrollen.

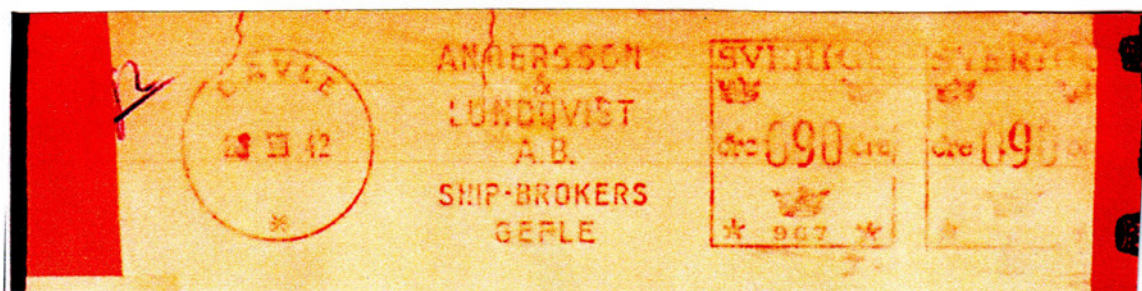
I Berlin har försändelsen passerat den tyska censuren "ABP Berlin" och erhållit en passerstämpel "Ab".

Rekbrev från tyska konsulatet i GÄVLE den 25.2.44 till tyska utrikesdepartementet i Berlin. Kuvertets baksida bär konsulatets papperssigill.

Anledningen till ett tyskt konsulat i Gävle var veksamheten i hamnen med utskeppning av järnmalm till Tyskland från gruvorna i bergslagen. Många av dessa gruvor var tysktägda (Se listan över tysktägda järnmalmgruvor i Sverige vid denna tid).

Normalt skulle brev från utländska konsulat och beskickningar inte granskas av censuren. Under perioden 15.2.43 till 1.5.45 görs ett avsteg från detta. Brevet ångas upp och efter kontroll så förlöps försändelsen utan att lämna några spår efter sig. Den svenska censuren var hemlig. Brevet har granskats vid "PCA 1 / Stockholm". Jämför föregående försändelse!

Flygpostbrev från GÄVLE den 23.7.42 till NEW YORK / USA.

Avsändare är kaptenen ombord på "S/S Kjøbenhavn". Fartyget gick i malmtrafiken till tysk hamn efter lastning i Gävle.

Försändelsen bär utvidgad brittisk censur i Liverpool "P.C.90 / OPENED BY / EXAMINER 5315". Kuvertet är öppnat på tre sidor.

Postvägen har varit flyg från Stockholm – Skottland – Liverpool – Botwood – New York.

DEUTSCHES VIZEKONSULAT

TEL. 90 o. 180

" 2 (PRIVAT)

OSKARSHAMN

LUFTPOST
PAR AVION

Herr Kapten P. Voss,

s/s "Margareta" av Hamburg

Mathias Andersson

c/o ~~A/B. Öberg & Hornöhl,~~

~~Drottninggatan 31,~~

STEINHÖFT 11,

~~KARLSHAMN~~

TYSKLAND

HAMBURG 11

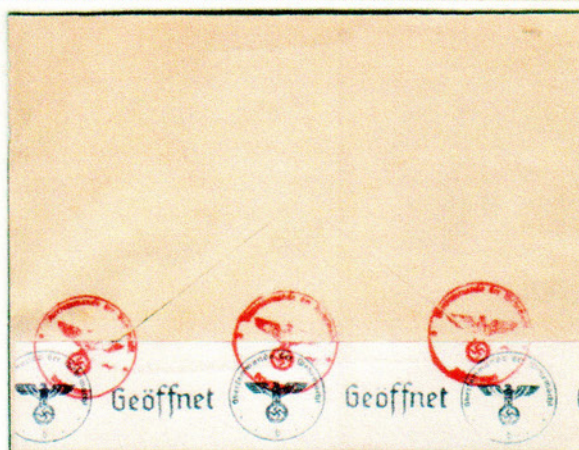
Brev från "Deutsches Vizekonsulat Oskarshamn" till "S/S Margareta av Hamburg" stämplat den 11.9.42 (Rektangulär järnvägspoststämpel Oskarshamn) till KARLSHAMN och vidareänd till HAMBURG / Tyskland efter uppfrankering med utrikesporto och flygtillägg den 14.2.42.

Fartyget ingick i malmtrafiken och angjorde på resan till Sverige svensk hamn med last av koks och kol och på återresan till Tyskland med järnmalm.

1942 opererade ryska ubåtar utmed den svenska ostkusten mellan Landsort och Öland. Från den 24.6.42 infördes regelbunden svensk militär eskortering över Ålandshav och sträckan Stockholms skärgård till Trelleborg.

Försändelsen har passerat den tyska censuren vid "ABP Berlin" och erhållit en passerstämpel "Ab".

ALLMÄNNA SÄKERHETSTJÄNSTEN

ALLMÄNNA SÄKERHETSTJÄNSTEN

Brev från LUDVIKA till BERLIN/Tyskland den: 20.9.41. Avsändare är Ställbergs Grufveaktiebolag Ludvika.

Utöver den mer officiellt kända etableringen av tysktägda gruvor förekom under krigsåren, vad man i efterhand kan finna, en från tysk sida högst märklig spekulation kring svenska gruvor och malmfyndigheter.

I STJ:s arkiv finns rapporter om Tysaka Legationens försök till exploatering av svenska gruvor i Ludvikaområdet. 1941 hade Ställbergs Grufvaktiebolag en rikstysk i sin styrelse. Post till och från dessa gruvbolag var av intresse för STJ. Kontrollen utfördes vid PCA 1/Stockholm

Kuvertet bär på baksidan tysk censur vid "ABP Berlin".